བོདལྗོངསཁྲིམསལུགསཚགསཔར གལཆེའིགསརའགྱུར ལོའིཟླ ཚེསའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་་་་་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར།རང་་་་་་་་
སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་་་་་
སྲིད་ཁྲིམས་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ལིའུ་ཅང་གིས“མི་་
བྱེད་པ་བཞི་དང་ཐད་སྐྱོད་གཉིས”ཀྱི་བྱ་ཐབས་་་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲོམ་གཞུང་་་་་་་་
དང་སྡེ་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ།ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་་་་
གཞི་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་་་་་་་་་
བསྒྲུབས་ཚུལ་ལ་བརྟག་ཞིབ་གནང་ཞིང་།ཁོང་་
གིས་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་་་་་
ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་སློབ་་་་་་་་
སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ།མི་་་་་་
དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་་་་་་་་་་
བསམ་ཕྱོགས་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་་་་་་་་
རྣམ་དག་དང་བརྩེ་བ་ཟབ་མོས་གཞི་རིམ་གྱི་་་་་་་་
ལས་དོན་ཏན་ཏིག་དང་ཞིབ་ཚགས་ངང་་་་་་་་་་་་་་
བསྒྲུབས་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་
ཐོབ་སྣང་དང་།སྐྱིད་སྣང་།བདེ་འཇགས་ཚོར་
སྣང་བཅས་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་
པའི་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།
“ད་ཆ་མི་སྣ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཚུལ་གང་་་་་་་་
འདྲ་ཡོད་དམ” “ལས་དོན་གང་འདྲ་བསྒྲུབས་་
ཡོད་དམ”ཞེས་སྣེའུ་ཁུལ་གསར་ར་མ་སྒང་ཁྲོམ་་་
གཞུང་གྲུ་ཁ་གྲོང་མི་ཨུ་ལྷན་དུ་ཕེབས་སྐབས་་་་་་་་
ལིའུ་ཅང་གིས་ལས་དོན་པར་ངོ་ཐུག་གདོང་་་་་་་་་

འཕྲད་ཀྱིས་སྤེལ་རེས་གནང་ཞིང་།ཁོང་གིས་སྡེ་
ཁུལ་གྱིས་མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་་་་་་
དང་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་
བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཁྱེན་རྟོགས་ཞིབ་ཕྲ་་་་་་
གནང་བ་མ་ཟད།ལས་དོན་ཁྲོད་གནས་པའི་་་་་་
དཀའ་ངལ་དང་མི་འདང་བའི་ཆར་ས་གནས་ས་
ཐོག་ཏུ་གཞུང་ལས་གནང་སྟེ་ཐག་གཅོད་བྱ་་་་་་་་་
ཐབས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཀྱང་གནང་བ་རེད།
ལིའུ་ཅང་གིས་གཞི་རིམ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་་་་་་་་་་་་
བཅོས་སྐྱོང་བྱ་ཡུལ་མཇུག་ཤོས་དེ་ཡིན་ལ།མང་
ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་གཡུལ་ས་་་་་་་་་་
མདུན་མ་དེའང་ཡིན།མི་དམངས་གོང་དུ་་་་་་་་་་
བཀུར་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་མི་དམངས་་་
ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་ཕྱོགས་་
ལག་ལེན་གཏིང་ཟབ་བསྟར་ཏེ།མི་དམངས་ལ་་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་སྟངས་རྒྱུན་མཐུད་ལེགས་སུ་་་
བཏང་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་མང་ཙམ་་་་་་
གླེང་བ་དང་།མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་མང་ཙམ་་་་
བསྐྱོད་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བའི་
འཕྲལ་མཁོ་དང་།དཀའ་ངལ།སེམས་ཁྲལ།
རེ་སྒུག་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་
བྱེད་པར་ཤུགས་བརྒྱབ་སྟེ།དམངས་འཚོར་་་་་་་་
ཕན་འདོགས་པ་དང་།དམངས་སེམས་ལ་དྲོ་་་་་་
སྐྱིད་སྦྱིན་པ།དམངས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་་་་་་་་་་
མཐུན་པའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་བྱ་བ་དང་ཞིབ་ཕྲའི་བྱ་་་་

བ་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཞི་མཐུན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་མང་་་་
དུ་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།ཏང་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་གིས་སྣེ་འཁྲིད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་་་
བྱས་ནས་གཞི་རིམ་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ནུས་པ་་་་་
གང་ལེགས་འདོན་པ་དང་གཞི་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་
བཅོས་སྐྱོང་ནུས་པ་བསྡུ་སྒྲིལ་དང་།དྲ་མིག་པ་་་་
དང་དུད་སྦྲེལ་སྤྱི་མིའི་དཔུང་ཁག་དྲག་འདེམས་་
ཧྲག་སྒྲུག་བྱས་ཏེ་དྲ་མིག་དོ་དམ་གནད་འཁེལ་་་་་
ཅན་དང་ཞིབ་ཚགས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་ཟམ་མི་་་་་་་་
ཆད་པར་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་མཉམ་སྐྲུན་དང་།
མཉམ་བཅོས།མཉམ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་་་
བཅོས་སྐྱོང་གི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཧུར་ཐག་་་་་
གཏོད་དགོས།སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་་་་་་་
དང་དོན་འཁྱོལ་ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་མཐའ་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ལས་ཀའི་འགན་འཁྲི་སྔར་བས་་
ནན་དུ་གཏོང་བ་དང་ལས་ཀའི་བྱ་ཐབས་གསར་
གཏོད་བྱས་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཟུར་བལྟས་ལེབ་མཐོང་་་་་་
ཐུབ་པ་བྱས་ནས་གནད་དོན་གཅིག་ཐག་གཅོད་་
བྱེད་རིམ་བཞིན་གནད་དོན་དེ་རིགས་ཚང་མ་་་་་་
ཐག་གཅོད་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་་་་་་་་་་
བརྒྱུད་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་གི་ཆུ་ཚད་ཕྱོགས་་་་་་
ཡོངས་ནས་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་
བརྟན་ལྷིང་ཡོང་བའི་རྨང་གཞི་ཟམ་མི་ཆད་པར་
བརྟན་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་ནན་བཤད་གནང་་་
བ་རེད།

ལིའུ་ཅང་གིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཞི་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་
བཅོས་སྐྱོང་ལས་དོན་ལ་བརྟག་ཞིབ་གནང་བ།

འདི་ལོའི་ཟླ་6པ་ཚུན།གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་གཏིང་སྐྱེས་རྫོང་འདྲེན་་་་་་་ཐང་གྲོང་རྡལ་གྱིས་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྒྲིག་བྱ་སྤྱོད་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་་་བ་རེད།འགྲོ་ལམ་གཙང་འཕྱག་དང་གད་སྙིགས་གཙང་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་་་་་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་ཐེངས་མང་བྱས་ཏེ།ཁོར་་་་ཡུག་སྦགས་གཙོག་དང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་སོགས་ཀྱི་་་་་་་་་འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་ཁག་15ཞིབ་བཤེར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དག་མིག་་་་་་སྔར་ཚང་མ་དག་ཐེར་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

པར①ནི་མེ་ཟོན་དྲིལ་་་་་་་་་
བསྒྲགས་པས་ཞིང་འབྲོག་མང་་་་་
ཚོགས་ལ་མེ་ཟོན་བདེ་འཇགས་་་་
ཀྱི་རྒྱུན་ཤེས་སྐོར་ལ་འགྲེལ་་་་་་་་་་་་
བཤད་རྒྱག་བཞིན་པ།
པར②ནི་མེ་ཟོན་དྲིལ་་་་་་་་་
བསྒྲགས་པས་མང་ཚོགས་ལ་མེ་་་་
ཟོན་དྲིལ་བསྒྲགས་སྐོར་གྱི་ཡིག་་་་
ཆ་སྤྲོད་བཞིན་པ།
པར③ནི“འབྲོག་ཁུལ་དུ་་་་
མེ་ཟོན་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་ནས་་་་
ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མའི་བདེ་འཇགས་
ལ་འགན་སྲུང་བྱེད”ཅེས་པའི་་་་་་
བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་དྲིལ་བསྒྲགས་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་ཡིན་པ།

ཉེ་ཆར།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་གི“གངས་་་་་་་ལྗོངས་ཀྱི་ཕུབ་སྔོན།མེ་ཟོན་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོའི་འཆད་ཁྲིད་ཚོགས་པ”ཡིས “བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་ཟླ་བའི”བྱེད་སྒོ་གོ་སྐབས་སུ་བྱས་ནས།མེ་ཟོན་དྲིལ་་་་་་བསྒྲགས་ཀྱི“སྐྱོད་པ་དྲུག”（སྡེ་ཁུལ་དང་།སློབ་གྲྭ།ཁེ་ལས།གྲོང་གསེབ།ཁྱིམ་་་་་་ཚང་།དགོན་སྡེ་བཅས་ལ་སྐྱོད་པ）གི་བྱེད་སྒོའི་ཚ་རླབས་འཕྱུར་བ་བྱས་ཤིང་།འདམ་གཞུང་རྫོང་གནམ་མཚོ་ཡུག་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་དེ“འབྲོག་ཁུལ་དུ་མེ་ཟོན་དྲིལ་་བསྒྲགས་བྱས་ནས། ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མའི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་སྲུང་བྱེད”ཅེས་་་་པའི་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོའི་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཏེ།གྲོང་ཚོ་དང་དུད་ཚང་་་་དུ་མེ་ཟོན་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་པས།ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་མེ་་་ཟོན་བདེ་འཇགས་ཀྱི“མེ་འགོག་གྱང”སྔར་བས་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད།ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོར་ཁྱོན་དྲིལ་བསྒྲགས་དཔྱད་ཡིག་དང་དྲིལ་བསྒྲགས་རྒྱུ་་་་ཆ་སོགས་500ལྷག་ཙམ་སྤྲད་པ་དང་།མང་ཚོགས་མི་ཐེངས་120ལྷག་ཙམ་གྱི་་་་་
བློ་འདྲི་དང་ལེན་བྱས་པ་རེད།གོམ་སྟབས་རྗེས་མར“གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཕུབ་སྔོན།
མེ་ཟོན་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོའི་འཆད་ཁྲིད་ཚོགས་པ”ཡིས་དྲིལ་བསྒྲགས་གྲུབ་་་་
འབྲས་མུ་མཐུད་སྲ་བརྟན་དང་རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་ནས།སྒྲོག་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་་་་་
པ་བརྒྱུད་མེ་ཟོན་དྲིལ་བསྒྲགས“གྲོང་གསེབ་ཏུ་སྤེལ་བའི”བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཏེ།མེ་ཟོན་་་་
བདེ་འཇགས་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི“མཐའ་མའི་འགག་གནད”སེལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། ②

①

③

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་་་་
ས་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།
འདི་ལོ་ཚུན་དུ།མལ་གྲོ་གུང་དཀར་་་་་་་
རྫོང་གུང་དཀར་གྲོང་རྡལ་གྱིས“1+4+
X”དྲ་མིག་སྟོབས་ཤུགས་བཀོད་སྒྲིག་དེ་
དམ་འཛིན་བྱ་གཞིར་བྱས་ནས“དྲ་མིག
+མེ་ཟོན”གྱི་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་་
སྟངས་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་ཧུར་ཐག་་་་
བྱས་ཤིང་།དྲ་མིག་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་་་
དོ་དམ་དང་མེ་ཟོན་བདེ་འཇགས་ལས་་་་
དོན་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་ཡོང་བར་
སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་དང་།འབྱུང་རྩ་་་
བཅོས་སྐྱོང་དང་མཉམ་འགུལ་བཅོས་་་་་
སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་མེ་ཟོན་་་་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་་་་
སྣ་ཚོགས་དུས་ཐོག་ཏུ་སེལ་ཏེ།དྲ་མིག་་་
འཕྲལ་སྡོམ་གྱི་ཐག་གཅོད་ནུས་པ་སྔར་་་་
བས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཁོངས་གཏོགས་་་་
ཁུལ་གྱི་ཡུལ་མིའི་ཚེ་སྲོག་དང་རྒྱུ་ནོར་་་་་་
བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་ཡོད།

དྲིལ་བསྒྲགས་དང་གསོ་སྦྱོང་་་་་་་་་་་
གཉིས་ཀར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་མེ་་་་
ཟོན་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་གཅོག་་་་
ནུས་ཆེ་རུ་བཏང་ཞིང་།མལ་གྲོ་གུང་་་་་་
དཀར་རྫོང་གུང་དཀར་གྲོང་རྡལ་གྱིས
“རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞིབ་བཤེར+སིམ་་་་་་
འཛུལ་རྣམ་པའི་དྲིལ་བསྒྲགས”ཀྱི་ལས་་
སྒྲུབ་བྱེད་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས།མེ་་་་་་་་
ཟོན་བདེ་འཇགས་ཤེས་བྱ་ཁྱོན་ཡོངས་་་་
ནས་ཁྱབ་གདལ་བཏང་བ་མ་ཟད།

གྲོང་ཚོའི（གྲོང་ལྷན）དྲ་མིག་པ་དང་།
དྲ་མིག་མི་དམངས（ལས་རོགས）ཉེན་་་་
རྟོག་པ།འགན་འཁྲི་གཙང་ལེན་གྱི་་་་་་་་
ལས་བྱེད་པ།“འབྱོར་ཐོ་གཉིས”ཀྱི་་་་་་
ལས་ཐོག་ཏང་ཡོན་དང་དེ་བཞིན་གཙོ་་་་
གནད་ལས་རིགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་འགན་
འཁུར་བ་བཅས་དུས་བཀག་ནང་སྒྲིག་་་་
འཛུགས་བྱས་ནས།མེ་ཟོན་བདེ་་་་་་་་་་་་
འཇགས་ཤེས་བྱའི་གསོ་སྦྱོང་དང་འཕྲལ་
སྡོམ་ནང་སྦྱོང་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།

མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་གུང་དཀར་གྲོང་རྡལ་གྱིས། “དྲ་རྒྱ+མེ་ཟོན”གྱི་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་པ།

མི་ཚང་མས་བདེ་འཇགས་ལ་སྣང་ཆེན་བྱས་ནས་ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མའི་བདེ་འཇགས་འགན་སྲུང་བྱེད་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་་་་
ས་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།
ཉེ་ཆར།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་འཕྱོངས་རྒྱས་་་
རྫོང་ཤ་གསོས་ཤང་གིས་གྲོང་ཚོར་སྲིད་་་་
ཇུས་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བ་དང་།གྲོང་་་
ཚོར་རིག་རྩལ་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།གྲོང་་་་་་་
ཚོར་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་པ།གྲོང་ཚོར་་་་་་་་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་་་་
སྤེལ་ནས།ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི
“གསུང་སྒྲ”བརྒྱུད་བསྒྲཊ་དང་།མང་་་
ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་རིག་གནས་འཚོ་་་་
བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གཏོང་བ།མི་་་་་་་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དོ་སྣང་ཆེ་་་་་་་་
ཤོས་བྱེད་པ་དང་།ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་་་
ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ།འཕྲལ་མཁོ་ཆེ་ཤོས་་་་་་་

བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་བློ་གཅིག་སེམས་་་་
གཅིག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ་མང་་་་་་་་
ཚོགས་ལ་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ཐུགས་་་
ཁུར་དངོས་སུ་ཚོར་ཐུབ་པ་བྱས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
ཤ་གསོས་ཤང་གི་སྨན་བཅོས་འགན་་་་་་་་
བཅོལ་གྱི་ཆེད་བསྐོས་ལས་བྱེད་པ་དང་་་་
མི་སྤྱི་ཅུས་ཀྱི་ཆེད་བསྐོས་ལས་བྱེད་པས་་་
ད་དུང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱོད་དེ།
ཉེ་འགྲམ་གྱི་དཔེ་མཚོན་དང་ཟུང་་་་་་་་་་་
འབྲེལ་བྱས་ནས་འགན་བཅོལ་ལ་ཞུགས་
པའི་ཚད་གཞི་དང་།སྨན་རིན་རྩིས་་་་་་་
ཞུའི་གོ་རིམ།དེ་བཞིན་ཐོབ་ཐང་་་་་་་་་་་
ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་སྒྲོག་་་་་་་་
འགྲེལ་བྱས་པ་རེད།

འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་ཤ་གསོས་ཤང་གིས།
“གཤམ་སྐྱོད་བཞིའི”བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་མང་ཚོགས་ལ་བྱ་བ་དངོས་བསྒྲུབས་པ་དང་དྲོ་སྐྱིད་སྦྱིན་པ།